

10. desember 2020

Olje- og energidepartementet
verdiskaping@oed.dep.no

Innspill til regjeringens arbeid med veikart for hydrogen

Norges Rederiforbund viser til pressemelding fra Olje- og energidepartementet den 12.11.2020, og takker for muligheten til å komme med innspill til regjeringens arbeid med et nytt veikart for hydrogen, som følger opp regjeringens hydrogenstrategi.

Norges Rederiforbund er den ledende arbeidsgiver-, beredskaps- og interesseorganisasjonen for norsktilknyttede rederivirksomheter. Våre 130 medlemmer har 1 800 skip og rigger verden over. Transportsektoren og skipsfart er pekt ut som viktig for å nå målene i Paris-avtalen om kutt i klimagassutslipp. Etterspørsel etter sjøveis transport vurderes å øke med 3-4 prosent årlig og utslipp per skip må reduseres med opptil 70-90 prosent. Slike reduksjoner vil kreve overgang til nullutslippsdrivstoff.

Norges Rederiforbunds medlemmer har vedtatt en svært ambisiøs klimastrategi. Vi viser til omtale av denne i vårt generelle innspill til stortingsmeldingen om langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser, som sendes som eget dokument.

Skip kan elektrifiseres i noen grad og elektrisk motor, batteri og landstrøm vil sannsynligvis være komponenter i de fleste skip i fremtiden. Men batterier er per i dag store og tunge, og vil ikke være et godt alternativ for de store skipene. 65 prosent av utslippene kommer fra den femtedelen av flåten med størst motoreffekt. Derfor jobber vi med å finne løsninger for de store skipene. Flere er i gang med grensesprengende prosjekter, blant annet innen hydrogen og ammoniakk.

Norges Rederiforbund mener regjeringen må satse på nullutslippsteknologi innen skipsfarten for å utvikle Norge som maritim nasjon. Blant annet bør utvikling av hydrogen og ammoniakk stimuleres gjennom forsknings- og utviklingssatsinger, bruk av offentlig innkjøpsmakt og samarbeid mellom vareeiere og rederier. Norges Rederiforbund mener regjeringen også bør vurdere hvordan utbygging av havvind kan ses i sammenheng med produksjon av grønt hydrogen.

Norges Rederiforbund viser til EUs hydrogenstrategi som ble lagt frem sommeren 2020. Satsingen på hydrogen blir sett på som viktig for å nå EUs klimamål. EU setter konkrete mål gjennom tre faser frem til 2050, og også andre europeiske land har satt konkrete mål for produksjon av hydrogen. For eksempel har Tyskland mål om 5 GW innen 2030, Portugal har mål om 1 GW og Nederland har mål om 3-4 GW. Regjeringen bør vurdere om også Norge bør sette et slikt mål.

Det må være et mål at produksjon av hydrogen skjer utslippsfritt. Produksjon av hydrogen ved dampreforming kan gi storskala produksjon og har en høy energieffektivitet, men gir høye CO₂-utslipp. Fangst og lagring av CO₂ må derfor integreres i produksjonen, dersom det skal satses på økt blå hydrogenproduksjon. Norges Rederiforbund er svært glad for vedtaket om økonomisk støtte til prosjektene Langskip og Northern Lights, som kan videreutvikle teknologi for karbonfangst, -transport, og -lagring, som er viktig for å kunne realisere storskala hydrogenproduksjon.

Regjeringens hydrogenstrategi viser til at flytende hydrogen kan være aktuelt, blant annet for fartøyer. I Europa finnes det i dag kun tre anlegg for flytendegjøring av hydrogen. Norges Rederiforbund antar at antall anlegg må opp for å tilgjengeliggjøre hydrogen som alternativ energibærer for større deler av skipsfarten.

Norges Rederiforbund påpeker at en overgang fra fossilt drivstoff til nullutslippsenergi krever at annen energi er tilgjengelig, i store volumer og i flere geografiske områder. For at hydrogen skal være konkurransedyktig mot fossilt drivstoff må alternativet sikre tilnærmet samme operasjonelle fleksibilitet. Norges Rederiforbund mener regjeringen bør jobbe for å etablere en infrastruktur for distribusjon av hydrogen både i Norge og internasjonalt.

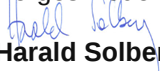
Norges Rederiforbund ber regjeringen;

- Vurdere å fastsette en tydelig nasjonal målsetting for produksjon av hydrogen i Norge. Det vises til klare produksjonsmål i bl.a. Tyskland, Nederland og Portugal
- Sørge for at Sjøfartsdirektoratet og Kystverket har god kapasitet og kompetanse for nye løsninger innenfor grønn skipsfart, herunder utvikling av regelverk for bruk av hydrogen i maritime næringer
- Stimulere til utvikling og testing av nullutslippsteknologi gjennom forsknings- og utviklingsmidler, samt mellom- og toppfinansiering av konkrete pilotprosjekter
- Bruke offentlig innkjøpsmakt til å fremme utvikling og bruk av nullutslippsteknologi
- Gi incentiver for samarbeid mellom vareeier og rederier til å fremme utvikling og bruk av nullutslippsteknologi
- Vurdere hvordan havvind kan ses i sammenheng med produksjon av hydrogen
- Legge til rette for små- og storskala karbonfangst, -transport og -lagring
- Jobbe for etablering av flere anlegg for flytendegjøring av hydrogen egnet til bruk på større skip, både i Norge og internasjonalt
- Jobbe for å etablere en infrastruktur for distribusjon av hydrogen både i Norge og internasjonalt
- Fortsette å bidra til å senke kostnadsnivået for hydrogen slik at det kan bli konkurransedyktig i forhold til andre energibærere, for eksempel ved videreføring av fritak for elavgift på elektrisitet brukt til produksjon av hydrogen ved elektrolyse
- Føre en energipolitikk som gir tilgang på fornybar energi til konkurransedyktige betingelser
- Nedsette et hurtigarbeidende utvalg som skal foreslå rammevilkår som gjør det like lønnsomt å investere i fornybar energi som i fossil energi

Våre ambisjoner er globale, og vi ser at skjerpede klimakrav gir interessante internasjonale muligheter. For å få dette til, er vi avhengig av internasjonale avtaler. Internasjonalt arbeid for å etablere overnasjonale klimaambisjoner og globalt regelverk gjennom IMO, andre FN-organer og tilsvarende organisasjoner er tidkrevende. Til tross for det mener vi at utfallet er gitt og at det er mer snakk om tid enn retning; det kommer nye, kraftige innstramminger i utslippstillatelser for maritim næring. Dette gir unike muligheter til å utvikle ny og lønnsom teknologi i Norge som på sikt vil hevde seg i internasjonal konkurranse. Vår erfaring er at det nasjonale regelverket sammen med et positivt Sjøfartsdirektorat og en bred innovativ, norsk maritim klynge gir oss gode muligheter til å utvikle, teste og høste driftserfaring nasjonalt på grønne, fremtidsrettede maritime løsninger.

Vi ser frem til fortsatt godt samarbeid i det videre arbeidet med stortingsmeldingen.

Med hilsen
Norges Rederiforbund

Harald Solberg